

SUOMEN LÄHETYSSEURA

Asia: Kysely Suomen ev.lut. kirkon virallisille lähetysjärjestöille

KYSYMYKSET JA VASTAUKSET

1. Lähetysjärjestö kirkon lähetystyön toteuttajana

1.1. Mitkä ovat järjestönne keskeisimmät tavoitteet lähetystyössä?

Suomen Lähetysseura on asettanut strategiakaudelle 2010–2015 seuraavat tavoitteet (LIITE 1:4-11):

- Olemme vahvistaneet julistustyötä kristillisten kirkkojen ulkopuolella olevien keskuudessa.
- Olemme vahvistaneet toimintaamme ihmisoikeuksien puolustamiseksi ja köyhyyden poistamiseksi.
- Yhteiskunnallinen vaikuttamistoimintamme on vakiintunut aktiiviseksi osaksi ulkomaista ja kotimaista toimintaa.
- Ulkomaisten yhteistyökumppaniemme omaehtoisuus on lisääntynyt.
- Tukemme seurakunnille kulttuurien ja uskontojen kohtaamisessa on vahvistanut kristillistä todistusta Suomessa.
- Kannatustuotot ovat kasvaneet ja kannattajakunta laajentunut.
- Työyhteisömme vahvuudet ovat lisänneet työmme tuloksellisuutta.
- Johtaminen on tuloksellista ja järjestelmät vastaavat sen tarpeita.

1.2. Miten järjestö ymmärtää asemansa kirkon virallisena lähetysjärjestönä? Millä tavalla se haluaa olla osa kirkkomme lähetystyön kokonaisuutta?

Suomen Lähetysseura on vuonna 1859 perustettu Suomen evankelis-luterilaisen kirkon lähetystyötä toteuttavaksi järjestöksi. Tässä tehtävässä se palvelee edelleen omaa kirkkoamme, sen seurakuntia ja ulkomaisia kirkkoja. Lähetysseuran säännöt ilmaisevat tämän seuraavasti:

”Yhdistyksen tarkoituksena on osallistua Suomen evankelis-luterilaisen kirkon kansainvälisenä toimijana kolmiyhteisen Jumalan lähetykseen maailmassa julistamalla evankeliumia niiden keskuudessa, jotka eivät ole kristittyjä, ja toteuttamalla lähimmäisenrakkautta.

Yhdistys palvelee lähetystyössä kirkkoamme, sen seurakuntia ja ulkomaisia kirkkoja osana Kristuksen maailmanlaajaa kirkkoa.

Yhdistys on sitoutunut Suomen evankelis-luterilaisen kirkon tunnustukseen, kirkkojärjestykseen ja ekumeenisiin sopimuksiin.”

Toteuttamalla tätä perustehtäväänsä Lähetysseuran toiminta on osa kirkkomme lähetystyön kokonaisuutta.

Kaikki kirkkomme seurakunnat ovat Lähetysseuran yhteisöjäseniä. Vuosikokous on Lähetysseuran ylin päättävä elin, jossa seurakuntien edustajat käyttävät äänivaltaansa järjestön toiminnan ohjauksessa.

Lähetysseura on uudistanut sääntönsä. Ne hyväksyttiin sääntömääräisessä toisessa käsittelyssä 11.6.2011. Uusien sääntöjen mukaan ei enää oteta uusia henkilöjäseniä. Säännöillä on haluttu ilmaista, että Lähetysseura on seurakuntien lähetysjärjestö.

2. Miten järjestönne pyrkii yhteistyökirkkojensa kanssa ja kohdemaissa edistämään esimerkiksi tasa-arvoa, demokratiaa ja ihmisoikeuksia, lasten ja naisten asemaa yhteiskunnassa sekä ympäristön kestäväää kehitystä? Miten järjestönne suhtautuu paikallisten kirkkojen linjauksiin näissä asioissa? Millaista opetus- ja julistustoimintaa lähetyskentillä harjoitetaan?

Lähetysseura on sitoutunut puolustamaan ihmisoikeuksia, edistämään kansalaisyhteiskunnan vahvistamista ja kaikkien sosiaalisten ryhmien yhteiskunnallista osallistumisoikeutta, työskentelemään lasten ja naisten aseman parantamiseksi sekä vaalimaan luomakunnan eheyttä:

”Tavoitteenamme on köyhyyden poistaminen, ihmisoikeuksien toteutuminen ja kestävä kehitys, joka turvaa luomakunnan ja inhimillisen elämän edellytykset tuleville sukupolville.

Keskitymme palvelutyössämme yhteiskunnassa syrjittyjen ja heikoimpien keskuudessa tehtävään työhön.

Toteutamme ohjelmia ruokaturvan vahvistamiseksi, naisten, lasten, vammaisten, hiv- ja aids-pandemiasta kärsivien sekä muiden yhteiskunnassa alistetussa asemassa olevien ihmisoikeuksien toteutumiseksi ja elinolosuhteiden kehittämiseksi.

Pysyvän kehityksen edistämiseksi otamme toiminnassa huomioon uskonnon vaikutuksen kehitykseen. Toimimme uskontojen välisen ristiriitojen ehkäisemiseksi ja sovinnon rakentamiseksi.”

Toimimme yhteistyökumppanien valmiuksien vahvistamiseksi, että ne voivat vaikuttaa oikeudenmukaisuuden toteutumiseen omissa yhteiskunnissaan.

”Toimimme vammaisten ja naisten oikeuksien sekä sukupuolten välisen ja yhteiskunnallisen tasa-arvon toteuttamiseksi.

Sitoudumme suojelemaan lapsia ja muita haavoittuviin ryhmiin kuuluvia ihmisiä väärinkäytöksiltä ja hyväksikäytöltä.

Vahvistamme ja rohkaisemme yhteistyökumppaneitamme määrittelemään ja toteuttamaan lasten oikeuksien toimintaperiaatteita omassa työssään. Kummilapsityössä teemme työtä lasten oikeuksien edistämiseksi YK:n lasten oikeuksien yleissopimukseen perustuen.”

”Toimintamme vastaa köyhyyden, epäoikeudenmukaisuuden ja syrjinnän syihin. Pyrimme muuttamaan eriarvoisuutta synnyttäviä rakenteita sekä tukemaan ihmisiä ja yhteisöjä näiden pyrkimyksissä toteuttaa ihmisoikeutensa.

Varmistamme, että yhteiskuntien heikoimmat jäsenet, yhteisöt ja ryhmät tulevat kuulluiksi ja pääsevät osallistumaan itseään koskevaan päätöksentekoon.

Vahvistamme kumppaniemme valmiuksia vaikuttaa oikeudenmukaisuuden toteutumiseksi omissa yhteiskunnissaan.

Kansalaisjärjestönä vahvistamme kansalaisyhteiskuntaa Suomessa ja ulkomailla.”

Lähetysseuran kehitysyhteistyöohjelma (2007-2010) arvioitiin tänä vuonna ulkopuolisen konsulttitoimiston toimesta. Arvioinnissa todetaan: Ohjelma on saavuttanut tavoitettaan ”saada aikaan pysyviä parannuksia köyhien maiden heikoimmassa asemassa olevien ihmisten elämässä, hyvinvoinnissa ja ihmisarvon toteutumisessa” varsin mallikkaasti suhteessa, Lähetysseuran tavoitteisiin, kulloiseenkin toimintaympäristöönsä eri maissa ja verrattuna laajempaan kehitysyhteistyökehykseen.

Naispappeutta koskevassa kannanotossaan Lähetysseuran johtokunta on todennut, että järjestön toimintapolitiikkana on rohkaista ulkomaisia yhteistyökirkkoja naisen aseman parantamiseksi niin kirkossa kuin yhteiskunnassa. Lähetysseura edistää yhteistyökirkkojen hankkeita luoda naisille mahdollisuuksia palvella kirkon eri tehtävissä, päästä opiskelemaan, saada valmiuksia toimia kirkon viroissa ja osallistua kirkon päätöksentekoon.

Sitoutuminen oman kirkkomme tunnustukseen, kirkkojärjestykseen ja kirkon solmimiin ekumeenisiin sopimuksiin ohjaa Lähetysseuran työntekijöitä näiden toimiessa opetus- ja julistustehtävissä ulkomaisten yhteistyökirkkojen työnjohdon alaisuudessa. Lähetysseuran strategia toteaa asian seuraavasti:

”Meitä motivoi Jumalan ehtoja asettamaton rakkaus, joka kohdistuu kaikkiin ihmisiin ja koko luomakuntaan. Työtämme innoittaa Jeesuksen julistus Jumalan valtakunnan tulemisesta ihmisten keskuuteen. Näemme sen merkkejä kaikkialla siellä, missä ihmisarvo ja oikeudenmukaisuus sekä sovinto ja rauha toteutuvat. Meitä voimaannuttaa Pyhän Hengen yksilöitä, yhteisöjä ja yhteiskuntia uudistava voima.

Nojaudumme työssämme evankeliumiin, joka kutsuu henkisen, hengellisen sekä yhteiskunnallisen elämän parannukseen. Julistus, lähimmäisen palvelu ja yhteiskunnallinen vaikuttaminen liittyvät toisiinsa erottamattomina. Toimimme hyvän elämän toteutumiseksi kaikkien kohdalla.”

3. Lähetysjärjestön toimintatavat

3.1. Miten järjestönne suhtautuu kirkkomme päätöksiin, esimerkiksi kirkkolain ja kirkkojärjestyksen määräyksiin? Hyväksyykö järjestönne naispappeuden ja toimivatko sen työntekijät yhteistyössä naispappien kanssa?

Kuten edellä on todettu, Lähetysseura on säännöissään sitoutunut kirkkomme tunnustukseen ja kirkkojärjestykseen:

”Yhdistys on sitoutunut Suomen evankelis-luterilaisen kirkon tunnustukseen, kirkkojärjestykseen ja ekumeenisiin sopimuksiin.”

Lähetysseuran johtokunta on 26.8.2005 päättänyt naispappeutta koskevasta toimintalinjastaan.

Päätöksessä todetaan:

1. Suomen Lähetysseura on säännöissään sitoutunut oman kirkkomme tunnustukseen ja noudattaa sen järjestysmuotoa. Tämä koskee myös kirkolliskokouksen päätöstä pappisviran avaamisesta naisille.
2. Tästä seuraa, että Lähetysseurassa kaikki tehtävät, joihin edellytyksenä on pappistutkinto, ovat avoimet niin naisille kuin miehille.
3. Kirkolliskokouksen päätökseen sisällyntä ponna Lähetysseura tulkitsee kirkolliskokouksen päätöksen hengessä siten, että se mahdollistaa myös naispappeuteen torjuvasti suhtautuvan mahdollisuuden palvella Lähetysseuran työntekijänä. Lähetysseura edellyttää työntekijän sitoutuvan yhteistyöhön myös pappisnaisten kanssa ja pappisnaisten työskentelevän torjujan kanssa.
4. Lähetysseura edistää sitä, että pappisvirkaa koskevien erilaisten näkemysten aiheuttamista jännitteistä lähetysyhteistyössä käydään avointa keskustelua kirkossamme ja etsitään ratkaisuja esiintyneisiin ongelmiin. Nimikkoyhteistyössä Lähetysseura edellyttää, että seurakunnissa noudatetaan kirkolliskokouksen päätöstä ja että Lähetysseuran palveluksessa olevat pappisnaiset voivat toimia kirkkonsa lähettäminä työntekijöinä ja käyttää heille kuuluvia oikeuksia.
5. Lähetysseura edellyttää, että kirkon ja sen lähetysjärjestöjen yhteistyössä toimitaan kirkon naispappeutta koskevan päätöksen mukaan. Kirkolliskokouksen päätökseen sisältyneen ponna perusteella kirkon päätöstä ei voida muuttaa edes tilanteessa, jossa enemmistö järjestöistä torjuu naispappeuden. Lähetysseura edellyttää, että sen palveluksessa olevat naispappit voivat hoitaa yhteisissä koulutustilaisuuksissa vastuualueeseensa kuuluvat tehtävät joutumatta väistämään muiden järjestöjen näkemysten vuoksi. Kirkolliskokouksen ponna pitää minimissään taata myös kirkon virkakäsitystä noudattavalle toimintavapaus, kun enemmistö edustaa torjuvaa kantaa. Saman periaatteen mukaan toimitaan myös seurakuntien kanssa yhdessä toteutettavissa tapahtumissa.
6. Lähetysseuran henkilöstöpoliittista ohjelmaa ja sen tasa-arvosuunnitelmaa toteutettaessa kiinnitetään erityistä huomiota pappisvirkaa koskevien erilaisten näkemysten aiheuttamien tasa-arvokysymysten vaatimuksiin.
7. Lähetysseuran toimintapolitiikkana on rohkaista ulkomaisia yhteistyökirkkoja naisen aseman parantamiseksi niin kirkossa kuin yhteiskunnassa. Se edistää yhteistyökirkkojen hankkeita luoda naisille mahdollisuuksia palvella kirkon eri tehtävissä, päästä opiskelemaan, saada valmiuksia toimia kirkon viroissa ja osallistua kirkon päätöksentekoon.
8. Lähetysseura kunnioittaa yhteistyökirkkojensa päätöksentekoa kirkon virkaa ja naispappeutta koskevissa asioissa. Yhteistyöneuvotteluissa ja lähettämispäätösten yhteydessä selvitetään pappisnaisten mahdollisuus toimia pappisvirassa.

Kannanotosta tiedotettiin seurakunnille ja kirkon johdolle.

3.2. Voiko pappi sukupuolesta riippumatta työskennellä järjestössänne? Montako nais- ja miespappia on järjestönne palveluksessa tällä hetkellä?

Lähetysseura noudattaa rekrytoinnissa Suomen työläinsäädäntöä niin pappien kuin muidenkin työntekijöiden kohdalla. Ulkomainen yhteistyökumppani kutsuu ulkomaiseen työhön rekrytoitavat

työntekijät ja määrittelee heidän vastaanottamisensa kriteerit. Ulkomaantyöntekijät työskentelevät yhteistyökumppanin työnjohdon alaisina.

Suomen Lähetysseuralla oli vuoden lopussa palveluksessaan 332 työntekijää. Papeja Lähetysseuran palveluksessa on 9.9.2011 yhteensä 70, joista miehiä 42 ja naisia 28. Ulkomaisessa työssä papeista työskentelee 27. Heistä 18 on miehiä ja 9 naisia.

3.3. Yhteiskunnallinen suhtautuminen ja lainsäädäntö homoseksuaaleja kohtaan on muuttunut viime vuosikymmeninä taaten heille perusihmisoikeudet. Mikä on järjestönne linjaus vähemmistöryhmiin suhtautumisessa, esim. homoseksuaalit?

Suomen Lähetysseura on sitoutunut työskentelemään ihmisoikeuksien puolustamiseksi. Tämä käy ilmi Lähetysseuran toiminta-ajatuksista:

”Toteutamme Jumalan rakkautta sanoin ja teoin. Julistamme evankeliumia, puolustamme ihmisoikeuksia ja toimimme köyhyyden poistamiseksi.”

Ihmisoikeuksia ja ihmisarvoa koskeva teologinen lähestymistapa on Lähetysseuran strategiassa ilmaistu seuraavasti:

”Jokainen ihminen on luotu Jumalan kuvaksi ja hänellä on sen perusteella loukkaamaton ihmisarvo. Puolustamme Jumalan luomistyötä, kun suojelemme ja puolustamme ihmisoikeuksia kulttuuriin, uskoon, etniseen taustaan, sukupuoleen tai yhteiskunnalliseen asemaan katsomatta.”

Vähemmistöryhmiä koskevat linjaukset käyvät ilmi Lähetysseuran toimintaperiaatteista

”Puolustamme kaikkien ihmisten ihmisarvoa ja ihmisoikeuksia, ja kunnioitamme kunkin kulttuurista ja uskonnollista identiteettiä. Emme syrji ketään syntyperän, uskonnon, poliittisen tai aatteellisen vakaumuksen, etnisen taustan, sukupuolen, yhteiskunnallisen aseman tai iän perusteella.”

Suomen Lähetysseuran kehitysyhteistyöohjelma 2011–2016 sisältää ohjelmatoimia, jotka koskevat sukupuolten välistä tasa-arvoa, etnisten vähemmistöjen ja syrjittyjen ryhmien, esim. kastittomat, sekä vammaisten oikeuksien toteuttamista. Kehitysyhteistyöohjelmaan sisältyy erillinen vammaistyön ohjelma.

Lähetysseura on sitoutunut kirkkomme päätöksiin. Tämä koskee myös homoseksuaaleja koskevaa kirkolliskokouksen päätöstä. Syrjimättömyysperiaate seksuaalisen suuntautuneisuuden pohjalta on kirjattu Lähetysseuran kehitysyhteistyöohjelmaan ja sitoo kaikkea työtä:

”Lähetysseura on sitoutunut toiminnassaan kansainvälisiin ihmisoikeussopimuksiin, syrjimättömyyttä korostavaan eettiseen ohjeistoonsa, korruptionvastaisiin ohjeisiinsa, mutta myös Raamatusta nousevaan käsitykseen loukkaamattomasta ihmisarvosta ja lähimmäisenrakkaudesta. Lähetysseuran toiminnassa ketään ei syrjitä uskonnon, poliittisen tai aatteellisen kannan, etnisen taustan, sukupuolen, seksuaalisen suuntautuneisuuden tai iän perusteella.”

3.4. Vaikuttavatko mahdollinen parisuhteen rekisteröiminen tai seksuaalinen suuntautuminen henkilöstönne rekrytointiin?

Kuten edellä on todettu, Lähetysseura noudattaa rekrytoinnissa Suomen työlainsäädäntöä. Ulkomainen yhteistyökumppani kutsuu ulkomaiseen työhön rekrytoitavat työntekijät ja määrittelee heidän vastaanottamisensa kriteerit. Ulkomaantyöntekijät työskentelevät yhteistyökumppanin työnjohdon alaisina.

4. Lähetysjärjestön talous

4.1. Mikä on järjestönne talousarvion loppusumma ja miten se jakautuu toimintasektoreiden kesken? Mikä on järjestönne hallintokulujen osuus kokonaisuudessa?

Vuoden 2010 tilinpäätöksessä varsinaisen toiminnan tuotot olivat yhteensä 29,6 miljoonaa euroa. Kannatustuottoja saatiin 19,7 miljoonaa euroa. Ulkomaisen työn kehitysyhteistyöhankkeisiin saatiin tukea 7,6 miljoonaa euroa. Muita ulkomaisen työn tuottoja oli 1,4 miljoonaa. Tämä johtui kahden suomalaisen kumppanuusjärjestön tuesta näiden järjestöjen erillishankkeille. Sijoitus- ja rahoitustoiminnan kirjanpidollinen tulos oli 975 tuhatta euroa.

Kuluista ulkomaisen työn kulut olivat 22,6 miljoonaa euroa (73 %).

Ulkomaista työtä toteutettiin viiden ohjelman mukaisesti. Nämä ovat julistus- ja seurakuntatyö, yhteiskunnallinen oikeudenmukaisuus ja diakonia, omaehtoisuuden kehittäminen, rauha ja sovinto sekä hiv ja aids.

Vuonna 2010 varoja käytettiin ulkomaisen työn ohjelmien (toimintasektorien) mukaan seuraavasti:

- julistus- ja seurakuntatyöhön 5,0 miljoonaa euroa,
- yhteiskunnallisen oikeudenmukaisuuden ja diakonian hankkeisiin 8,1 miljoonaa euroa,
- yhteistyökirkkojen ja -järjestöjen omaehtoisuuden (mm. kestävän taloudellisen pohjan ja hyvän hallinnon) kehittämiseen 1,2 miljoonaa euroa,
- rauhan ja sovinnon hankkeisiin 1,5 miljoonaa euroa ja
- hivin ja aidsin vastaiseen toimintaan 0,8 miljoonaa euroa.

Toimintaa oli 29 maassa. Yhteistyökirkkojen ja -järjestöjen työyhteydessä työskenteli vuoden lopussa 144 lähetystyöntekijää ja vuoden kuluessa ulkomaisessa työssä tehtiin 145 henkilötyövuotta. Lähetystyöntekijöiden kulut olivat 8,1 miljoonaa euroa.

Lähetysseuralla oli vuoden lopussa 86 yhteistyökumppania.

Kehitysyhteistyö on osa Lähetysseuran ulkomaista työtä. Lähetysseuralla on kumppanuussopimus ulkoministeriön kanssa ja sen pohjalta laadittu kehitysyhteistyön ohjelma. Se uudistettiin viime vuonna vuosille 2011–2016. Ohjelman tavoitteita ovat ruokaturva, inklusiivisuus, sukupuolten välinen tasa-arvo, koulutus ja terveydenhuolto sekä katastrofivalmiudet.

Varat käytettiin 19 maassa 91 hankkeeseen. Ministeriön tuki kattoi 85 prosenttia työn kuluista, 7,6 miljoonaa euroa, josta omarahoitusosuus oli 1,1 miljoonaa euroa.

Lähetysseura on kirkollisten avustus- ja kehitysyhteistyöjärjestön ekumeenisen yhteistyöjärjestön ACT -allianssin tarkkailijajäsen sekä ekumeenisen vaikuttamistoiminnan yhteistyöelimen Ecumenical Advocacy Alliance -järjestön jäsen. Lähetysseura välittää katastrofiapua yhteistyökumppaneiden kautta maissa, joissa sillä on toimintaa.

Kotimainen työ muodostuu ulkomaantyön tukitoiminnoista kotimaassa (hiippakunnallinen ja aluetyö, koulutus-, viestintä- ja varainhankinta, liiketoimintayksiköt, kuten kustannusliike) ja yleishallinnosta. Yleis-, talous- ja henkilöstöhallinnon kulut olivat yhteensä 2,3 miljoonaa euroa (LIITE 3, s. 23).

Lähetysseuran kotimaisessa toiminnassa hiippakunnallisen työn osuus oli 1,6 miljoonaa euroa johtuen siitä, ettei kirkon keskushallinto palkkaa hiippakunnallisia sihteereitä lähetystyötä varten mm. hiippakuntien diakoniasihteerien tapaan. Tästä johtuen Lähetysseura on ottanut vastuulleen lähetystyön hiippakuntasihteerien palkkauskulut, noin 400 000 euroa. Hiippakuntien lähetysseurasihteerit palvelevat seurakuntia ja kaikkia kirkon lähetysjärjestöjä.

Lähetysseuran varojenkäyttöä ja toiminnan tuloksellisuutta seurataan ja valvotaan suunnitelmallisesti. http://www.mission.fi/suomen_lahetysseura/perustiedot/talous_ ja_toiminta/

4.2. Miten järjestönne toimii kotimaassa ja kuinka suuri osa seurakuntien avustusrähoista käytetään tähän työhön?

Lähetysseuran kotimainen toiminta resursoi ulkomaista työtä ja on suunnattu sen toteutumiseen. Kotimaisessa työssä Lähetysseura toimii kiinteässä yhteistyössä seurakuntien kanssa ja Lähetysseuran jäsenjärjestöjen kanssa.

Jokaisessa hiippakunnassa on Lähetysseuran palkkaama lähetysseurasihteeri. Tuomiokapitulien kanssa sovitulla tavalla osa hiippakuntien lähetysseurasihteerien työstä osoitetaan vain Lähetysseuran työhön.

Lähetysseuran alueellinen organisaatio käsittää kaksi hiippakuntaa. Yksi hiippakunnan lähetysseurasihteeri toimii aluepäällikkönä, jonka alaisuuteen alueen työntekijät kuuluvat. Alueet ovat Helsinki-Espoo, Turku-Tampere, Oulu-Lapua, Kuopio-Mikkeli sekä ruotsinkielinen työ eli Porvoon hiippakunta).

Lähetysseuran alueellinen työryhmä vastaa mm. lähetystyön ajankohtaisesta koulutuksesta, vierailuista, kampanjoista ja mm. näyttelyistä alueellaan. Työryhmään kuuluu lapsi- ja nuorisotyön sekä aikuistyön kasvatusseurasihteerit ja toimistosihhteeri.

Lähetysseuran alueellisten työryhmien työntekijöistä osa on kotimaanjaksolla olevia lähetystyöntekijöitä. He vastaavat mm. seurakunta- ja koulu- sekä oppilaitosvierailuista ja tapahtumista.

Alueelliseen/hiippakunnalliseen työhön käytettiin viime vuonna 1,6 miljoonaa euroa.

Lähetysseura tekee kotimaassa laajaa valtakunnallista viestintä-, varainhankinta- ja koulutustyötä sekä kustantaa kirjoja, Lähetysseuran lehtiä ja Mission-lehteä sekä musiikkituotteita. Kirkon

nuorisotyön järjestöjen kesken Lähetysseuran vastuulla on lasten, varhaisnuorten ja nuorten lähetykskasvatus, siihen liittyvä koulutus ja materiaalityönto.

Lähetysseuran museo Kumbukumbu palvelee Suomessa ainutlaatuisena lähetystyön historian esittelijänä.

Koulutustoimintaan ja viestintään käytettiin viime vuonna 2,9 miljoonaa euroa. Liiketoimintayksikköjen kulut olivat 230 tuhatta euroa.

Kaikkiaan kotimaassa tehtävään työhön käytettiin siis 4,7 miljoonaa euroa. Tämän työn rahoittamiseksi käytetään kaikkia tuloja: seurakunnista ja suoraan lahjoittajilta saatuja lähetykskannatusottoja (19,7 miljoonaa euroa), sijoitus- ja rahoitustoiminnan nettotuottoa (975 tuhatta euroa) ja valtion kehitysyhteistyötukeen sisältyviä hallinto-, viestintä- ja vaikuttamis- sekä kasvatustoiminnan tukia.

5. Päätöksenteko

5.1. Miten muodostuu järjestönne jäsenistö ja miten hallinto ja päätöksenteko on järjestetty?

Kuten edellä on todettu, Lähetysseuran yhteisöjäseniä ovat kaikki seurakunnat:

”Yhdistyksen yhteisöjäseniä ovat kaikki Suomen evankelis-luterilaisen kirkon seurakunnat, jotka yhdistyksen hallitus on kutsunut jäseniksi, sekä ne rekisteröidyt yhteisöt tai säätiöt, jotka hallitus on hyväksynyt jäseniksi. Yhteisöjäsenet sitoutuvat tukemaan Lähetysseuran toimintaa.

Yhdistys kutsuu vuosittain jäsenjärjestöt neuvotteluun.”

Uudet säännöt korostavat sitä, että Lähetysseura on seurakuntien lähetyksjärjestö. Uusia henkilöjäseniä ei enää oteta.

Lähetysseuran muina yhteisöjäseninä on 26 kirkollista järjestöä. Jäsenjärjestöistä mainittakoon mm. Herättäjä-Yhdistys, Kansan Raamattuseuran säätiö, Nuorten Naisten Kristillisten Yhdistysten Liitto, Nuorten Keskus, Seurakuntien Lapsityön Keskus, Lestadiolainen Uusheräys, Eurajoen kristillisen opiston Säätiö, Evankelinen lähetyksyhdistys – ELY, Helsingin kristillisen opiston Säätiö, Suomen Raamattuopiston Säätiö, Liikemiesten Lähetyksliitto, Opiskelijoiden Lähetyksliitto, Martinus-säätiö ja Opettajien Lähetyksliitto .

Yhteisöjäsenten ohella Lähetysseuralla on noin 300 henkilöjäsentä.

Vuosikokous on Lähetysseuran ylin päättävä elin. Se valitsee 12-jäsenisen hallituksen, josta erovuorossa on vuosittain neljä jäsentä. Hallituksen jäsenten toimikausi on kolme vuotta. Ruotsinkielisen vähemmistön edustus hallituksessa on määritelty säännöissä. Hallitus valitsee keskuudestaan puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan. Lähetysseuran pitkän hallintoperinteen mukaan johtokunnan puheenjohtaja on ollut piispa tai arkkipiispa. Puheenjohtajana on 1998–2010 toiminut piispa Juha Pihkala ja vuodesta 2010 piispa Matti Repo. Vuosikokous vahvistaa tilinpäätöksen ja toiminta- ja taloussuunnitelman sekä päättää hallituksen vastuuvapaudesta.

Hallitus kokoontuu puheenjohtajan kutsusta 5-7 kertaa vuodessa. Toiminnasta vastaa lähetysjohtaja toiminnanjohtajana. Hän toimii hallituksen esittelijänä. Lähetysjohtajan tukena toimii osastonjohtajista ja muista johtavista toimihenkilöistä koostuva johtoryhmä (kotimaantyön, ulkomaantyön, hallinto-, talous-, viestintä- ja kehitysjohtaja).

5.2. Mikä on kirkon ja seurakuntien mahdollisuus osallistua päätöksentekoon?

Seurakunnat muodostavat Lähetysseuran jäsenistön ja vahvistavat toiminta- ja taloussuunnittelun kehukset sekä päättävät hallituksen kokoonpanosta.

Lähetysseura raportoi jäsenyyden perusteella vuosittain seurakunnille toiminnastaan. Vuosikokousraportointiin sisältyy yhdistyksen toimintakertomus, tuloslaskelma, tase ja tilinpäätöksen liitetiedot sekä tilintarkastuskertomus. Keskeisimmät tiedot on koottu vuosiraporttiin. Lähetysseura raportoi myös muusta kuin vuosikokoukseen liittyvistä asioista, mm. nimikkoyhteistyöstä ja tulevista tapahtumista eri tavoin pitkin vuotta.

Vuosikokous on kehittänyt johtokunnan jäsenten vaalimenettelyä vahvistaakseen hiippakunnallista edustavuutta johtokunnan kokoonpanossa. Tällä pyritään siihen, että johtokunnassa olisi kustakin hiippakunnasta edustaja, johon alueen seurakuntien edustajat voivat olla yhteydessä ja jonka kautta niiden tarpeet ja huolenaiheet tulevat esiin päätöksenteossa. Helsingin hiippakunnan edustajia johtokunnassa ovat teol.maist. Lotta Gammelín ja varatoimitusjohtaja Mikko Myllys.

Vaalitoimikunta koostuu vuosikokouksen valitsemista kaikkien hiippakuntien edustajista. Vaalimenettelyyn kuuluu, että seurakuntia pyydetään vuosittain esittämään vaalitoimikunnalle ehdokkaita johtokunnan jäsenten vaalia varten.

6. Yhteistyö seurakuntien kanssa

6.1. Mikä on järjestönne tavoite seurakuntien kanssa tehtävässä yhteistyössä?

Lähetysseura palvelee seurakuntia tarjoamalla kanavan seurakunnan lähetystyön käytännön toteutukselle. Lähetysseura on sitoutunut seurakuntakeskeiseen lähetystyöhön ja haluaa palvella jokaista seurakuntaa.

Lähetystyö puhuttelee jokaisen kastetun kutsumusta elää ja toimia kristittynä omassa elinympäristössä ja osana kirkkojen maailmanlaajaa perhettä. Lähetysseura haluaa kutsua kaikkia kirkon jäseniä yhdessä seurakuntien kanssa osallistumaan lähetystyöhön.

Lähetysseura tähtää kirkossa sellaiseen kirkon lähetystyötä toteuttavaan organisaatioon, joka pohjautuu seurakuntien päätösvaltaan.

Strategiassamme seurakuntien kumppanuudesta todetaan:

”Suomessa työskentelemme seurakuntien, hiippakuntien ja kirkon keskushallinnon kanssa. Edistämme vuorovaikutusta niiden, Lähetysseuran jäsenjärjestöjen ja muiden toimijoiden sekä ulkomaisten kirkkojen kesken. Järjestörakenteemme ilmentää lähetystyön seurakuntakeskeisyyttä.

Kristinuskon painopisteen siirtyessä maantieteelliseen etelään lähetystyön suunnat muuttuvat. Etelän kirkot verkottuvat keskenään ja lähettävät lähetystyöntekijöitä myös meille. Haluamme edistää omalla toiminnallamme tätä kehitystä.

Nojaudumme oman kirkkomme ja ulkomaisten yhteistyökirkkojen laaja-alaiseen hengellisyyteen, joka rikastuttaa työtämme ulkomailla ja Suomessa.”

6.2.Minkälaista yhteistyötä järjestöllänne on Helsingin seurakuntien kanssa ja miten haluatte sitä kehittää?

Lähetysseuralla on laajaa ja monipuolista yhteistyötä Helsingin seurakuntien ja seurakuntayhtymän kanssa. Siihen sisältyy nimikko-, projekti-, maahanmuuttajayhteistyötä sekä koulutus-, vierailu- ja kampanjatoimintaa. Seurakuntayhtymän kansainvälisen työn kanssa tehdään yhteistyötä mm. monikulttuurisuus- ja uskontojen kohtaamisen kysymyksissä.

Lähetysseura käy yhteistyöstä vuosittain neuvotteluja sekä seurakuntien että seurakuntayhtymän kanssa. Yhteydenpitoa on lähetyssihteerien ja teologien tehtäviin liittyvissä asioissa.

Lähetysseura haluaisi Helsingin seurakuntien kanssa kehittää erityisesti seuraavia asioita:

- vapaaehtoistoiminta ja siihen liittyvät uudet seurakuntatoiminnan mallit
- seurakuntien valmiuksien tukeminen kohdata toisten uskontojen edustajia ja käsitellä uskontojenväliseen kohtaamiseen liittyviä kysymyksiä
- maahanmuuttajatyö
- lähetystyön vastavuoroisen toiminnan mallit etelän kirkkojen kanssa.

Helsingin seurakuntayhtymän kanssa järjestettävät lähetysjuhlat 2013 tarjoaa konkreettisen mahdollisuuden syventää ja monipuolistaa käytännön yhteistyötä.

7. Muuta

7.1.Mitä muuta haluaisitte sanoa?

Lähetysseura haluaa entisestään parantaa yhteistyötä seurakuntien kanssa. Lähetysseura syntyi oman kirkkomme lähetystyön välineeksi. Se haluaa edelleen palvella seurakuntia tässä tehtävässä. Lähetysseura on seurakuntien lähetysjärjestö.

Lähetysseura pitää seurakuntayhtymän kyselyä ja siihen liittyvää neuvottelua tervetulleena mahdollisuutena vahvistaa entisestään seurakuntakeskeistä lähetystyötä ja sen toteutusta. Hallinnon ja talouden läpinäkyvyyden parantaminen myös lähetystyöhön käytettyjen ja käytettävien varojen osalta palvelee kaikkien etuja.